

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 วัสดุ อุปกรณ์

3.1.1 เส้นด้ายฝ้ายและเส้นด้าย T/R (Polyester 65 เปอร์เซ็นต์ Rayon 35 เปอร์เซ็นต์)

3.1.1.1 เส้นด้ายฝ้าย ใช้เส้นด้ายฝ้าย 100 เปอร์เซ็นต์ นัมเบอร์ 40/2

3.1.1.2 เส้นด้าย T/R ใช้เส้นด้าย T/R ขนาด 100 ดีเนียร์ กวบ 3 เส้น

3.1.2. ผ้าฝ้ายและผ้า T/R

3.1.2.1 ผ้าฝ้าย โครงสร้างผืนผ้า ประกอบด้วย เส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง เป็นเส้นด้ายฝ้าย 100 เปอร์เซ็นต์ นัมเบอร์ 40/2

3.1.2.2 ผ้า T/R โครงสร้างผืนผ้าประกอบด้วย เส้นด้ายยืนเป็นเส้นด้ายฝ้าย 100 % เบอร์ 40/2 ส่วนเส้นด้ายพุ่งเป็นเส้นด้าย T/R ขนาด 100 ดีเนียร์ กวบ 3 เส้น

3.1.3. สารนาโน 3 ชนิด คือ

3.1.3.1 Zinc oxide nano

3.1.3.2 Silver nano

3.1.3.3 Titanium dioxide nano

3.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

3.2.1 การเคลือบเส้นด้ายและผืนผ้าด้วยสารนาโน

3.2.1.1 การเคลือบเส้นด้าย ใช้วิธีการเคลือบแบบจุ่ม โดยใช้สาร Zinc oxide nano และ Silver nano ระดับความเข้มข้น 10 เปอร์เซ็นต์ ส่วนสาร Titanium dioxide nano ใช้ที่ระดับความเข้มข้น 5 เปอร์เซ็นต์ โดยมีสูตรส่วนผสม ดังนี้

- สารนาโน 30 กรัม ใช้อัตราส่วนของน้ำ 1 ลิตร/น้ำหนักเส้นด้าย 1 กิโลกรัม
- สารเคลือบ ใช้ Polyacetate 30 กรัมต่อ น้ำ 1 ลิตร/น้ำหนักเส้นด้าย 1 กิโลกรัม
- น้ำยาปรับผ้านุ่มชนิดไม่มีไอออน (Non- ionic softener) 70 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร/น้ำหนักเส้นด้าย 1 กิโลกรัม
- ปรับค่าความเป็นกรด-ด่าง ของสารละลายเป็นที่ pH 5.5 - 6 ด้วย Acetic acid

- ใช้อุณหภูมิ 180 องศาเซลเซียส เวลา 2 นาที

3.2.1.2 การเคลือบพื้นผ้า ใช้วิธีการเคลือบแบบ Padding โดยใช้สาร Zinc oxide nano และ Silver nano ที่ระดับความเข้มข้น 10 เปอร์เซ็นต์ ส่วนสาร Titanium dioxide nano ใช้ ที่ระดับความเข้มข้น 5 เปอร์เซ็นต์ โดยใช้สูตรส่วนผสม ดังนี้

- สารนาโน 30 กรัม ใช้อัตราส่วนของน้ำ 1 ลิตร/น้ำหนักผ้า 1 กิโลกรัม
- สารเคลือบ ใช้ Polyacetate 30 กรัมต่อ น้ำ 1 ลิตร/น้ำหนักผ้า 1 กิโลกรัม
- น้ำยาปรับผ้านุ่มชนิดไม่มีไอออน (Non- ionic softener) 70 กรัมต่อ น้ำ 1 ลิตร/น้ำหนักผ้า 1 กิโลกรัม
- ปรับค่าความเป็นกรด-ด่าง ของสารละลายเป็นที่ pH 5.5 - 6 ด้วย Acetic acid
- ใช้อุณหภูมิ 180 องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา 30 นาที

3.2.2 ศึกษาผลของการใช้สารนาโนเคลือบบนเส้นด้ายและพื้นผ้า

3.2.2.1 ใช้เส้นด้าย 2 ชนิด คือ เส้นด้ายฝ้ายและเส้นด้าย T/R นำมาเคลือบสารนาโน 3 ชนิด คือ สาร Zinc oxide nano , Silver nano และ Titanium dioxide nano ตามลำดับ จากนั้นนำเส้นด้ายทั้ง 6 ชนิด มาทอเป็นพื้นผ้า ได้ผ้าทอมีสมบัติ ดังนี้

- 1) ผ้าทอจากเส้นด้ายฝ้ายเคลือบสาร Zinc oxide nano
- 2) ผ้าทอจากเส้นด้ายฝ้ายเคลือบสาร Silver nano
- 3) ผ้าทอจากเส้นด้ายฝ้ายเคลือบสาร Titanium dioxide nano
- 4) ผ้าทอจากเส้นด้าย T/R เคลือบสาร Zinc oxide nano
- 5) ผ้าทอจากเส้นด้าย T/R เคลือบสาร Silver nano
- 6) ผ้าทอจากเส้นด้าย T/R เคลือบสาร Titanium dioxide nano

นำผ้าทอจากเส้นด้ายเคลือบสารนาโนทั้ง 6 ชนิด นำมาทดสอบประสิทธิภาพการต้านทานเชื้อแบคทีเรียโดยใช้การทดสอบตามวิธีมาตรฐานของ AATCC : TM 100 (2004) ซึ่งตรวจสอบแบคทีเรียชนิดแกรมบวก (*Staphylococcus aureus*) ตามวิธีมาตรฐาน AATCC 6538 และตรวจสอบแบคทีเรียชนิดแกรมลบ (*Klebsiella pneumoniae*) ตามวิธีมาตรฐาน AATCC 4352 ตามลำดับ (AATCC Test Method , 2004)

3.2.2.2 ใช้ผ้า 2 ชนิด คือ ผ้าฝ้ายและผ้า T/R นำมาเคลือบสารนาโน 3 ชนิด คือ สาร Zinc oxide nano, Silver nano และ Titanium dioxide nano ตามลำดับ ได้ผืนผ้าเคลือบสารนาโน 6 ชนิด ดังนี้

- 1) ผ้าฝ้ายเคลือบสาร Zinc oxide nano
- 2) ผ้าฝ้ายเคลือบสาร Silver nano
- 3) ผ้าเคลือบสาร Titanium dioxide nano
- 4) ผ้าT/R เคลือบสาร Zinc oxide nano
- 5) ผ้าT/R เคลือบสาร Silver nano
- 6) ผ้าT/R เคลือบสาร Titanium dioxide nano

นำผ้าทอเคลือบสารนาโนทั้ง 6 ชนิด มาทดสอบประสิทธิภาพการต้านทานเชื้อแบคทีเรีย โดยใช้การทดสอบตามวิธีมาตรฐานของ AATCC : TM 100 (2004) ซึ่งตรวจสอบแบคทีเรียชนิดแกรมบวก (*Staphylococcus aureus*) ตามวิธีมาตรฐาน AATCC 6538 และตรวจสอบแบคทีเรียชนิดแกรมลบ (*Klebsiella pneumoniae*) ตามวิธีมาตรฐาน AATCC 4352 ตามลำดับ

3.2.3 ศึกษาประสิทธิภาพของเครื่องแต่งกายเซฟที่ตัดเย็บจากผ้าเคลือบสารนาโน

คัดเลือกชนิดของผ้าที่ทอจากเส้นด้ายเคลือบสารนาโน หรือ ผ้าที่เคลือบสารนาโน ที่มีประสิทธิภาพในการต้านทานเชื้อแบคทีเรียที่เหมาะสมจากหัวข้อ 3.2.1 มาใช้ในการศึกษาต่อ โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

3.2.3.1 นำผ้าทอมาตัดเย็บชุดเซฟ และใช้ผ้าชนิดเดียวกันตัดเป็นชิ้น ๆ ใ้ 4 ขนาด เพื่อนำไปเย็บสอยไว้บนตัวเสื้อขณะทดสอบ 4 ตำแหน่ง ดังนี้ คือ ตำแหน่งคอปกเสื้อขนาด 2 นิ้ว x 6 นิ้ว ตำแหน่งกลางหลังขนาด 12 นิ้ว x 12 นิ้ว และตำแหน่งรักแร้ขนาด 2 นิ้ว x 5 นิ้ว โดย 3 ชิ้นนี้เย็บสอยไว้ด้านใน สำหรับตำแหน่งหน้าอกเสื้อขนาด 12 นิ้ว x 12 นิ้ว จะเย็บสอยไว้ด้านหน้าตัวเสื้อ

3.2.3.2 ทดสอบประสิทธิภาพการต้านทานเชื้อแบคทีเรียของชุดเซฟ ที่ตัดเย็บด้วยผ้าทอเคลือบสารนาโน โดยนำชุดเซฟไปให้ผู้ประกอบการในร้านอาหารเชิงพาณิชย์สวมใส่ ใช้ผู้ประกอบการจำนวน 2 คน โดยให้เซฟสวมใส่ชุดเซฟปฏิบัติงานตามปกติตั้งแต่ เวลา 10.00 - 20.00 นาฬิกา ในหนึ่งวันปฏิบัติงาน ทั้งนี้จะให้เซฟคนเดียวกันสวมใส่ชุดเซฟที่ใช้ผ้าทอเคลือบสารนาโนชนิดเดียวกัน ในวันต่อไป (การวิจัยทำเช่น เดียวกันนี้ 3 ครั้ง โดยในครั้งที่ 2 และ 3 ทำการทดสอบ ภายหลังจากซักชุดเซฟที่ใช้ในครั้งแรก ๆ แล้ว) นำชุดเซฟที่ใช้งานแล้วมาตัดด้ายสอยชิ้นผ้า ทั้ง 4 ตำแหน่งออกและเก็บรวมผ้าใส่ถุงพลาสติกปิดปากถุงสนิทก่อนนำไปเก็บรักษาที่

อุณหภูมิต่ำ (2 – 4 องศาเซลเซียส) จนได้ครบของการทดลอง 1 ชั่วโมง ในวันทำการถัดไป จากนั้นส่งตัวอย่างไปทดสอบตามวิธีทดสอบมาตรฐาน AATCC : TM 100 (2004) ซึ่งตรวจสอบแบคทีเรียชนิดแกรมบวก (*Staphylococcus aureus*) ตามมาตรฐาน AATCC 6538 และตรวจสอบแบคทีเรียชนิดแกรมลบ (*Klebsiella pneumoniae*) ตามมาตรฐาน AATCC 4352 ตามลำดับ

การทดสอบสำหรับซ้ำที่ 2 และ 3 จะนำชิ้นผ้าที่ตัดเตรียมไว้มาซักเพื่อจำลองการใช้งานของชุดเซฟโดยนำผ้ามาแช่น้ำเปล่าไว้ก่อน 5 นาที ก่อนนำมาซักด้วยน้ำยาซักผ้า ปริมาณ 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 1 ลิตร โดยขยี้ด้วยมือเบา ๆ 50 ครั้ง และล้างน้ำสะอาด 3 ครั้ง

3.3 สถานที่ทำการทดลอง

3.3.1 สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

3.3.2 โรงงานทอผ้า

3.3.3 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.3.4 ร้านอาหารเชิงพาณิชย์ที่ตั้งอยู่บริเวณรอบ ๆ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

พระนคร